

ESCOLA DE FORMACIÓ GUILLEM AGULLÓ

JORNADA SOBRE NOVIOLÈNCIA, JOVENT I MOVIMENT ESTUDIANTIL

HO PODREM TOT

Tirant la porta avall
entren amb violència.
La fan fora a grapats,
ella oposa resistència.

Les veïnes han baixat,
la clau és estar juntes,
i juntes planten cara
davant les lleis injustes, perquè

**No podrem més, no podrem més,
un dia no podrem més.
I ho podrem tot, ho podrem tot,
llavors ho podrem tot.**

L'anima una companya, passen a l'acció,
i en són dos, i deu, i cent, i mil,
i veu que no està sola, veu que té una opció.
Cuidem a les que cuiden.
I veu que no està sola, veu que té una opció.
Cuidem a les que cuiden.

**No podrem més, no podrem més,
un dia no podrem més.
I ho podrem tot, ho podrem tot,
llavors ho podrem tot.**

avui ho podrem tot?

Fragment d'Ho podrem tot de l'àlbum "Present" (El Diluvi)

TALLER SOBRE TÈCNiques D'ACCIÓ DIRECTA NOVIOLENTA

Sobre la lluita noviolenta per defensar drets i exercir llibertats

L'**acció directa noviolenta** és només un dels molts tipus d'acció, normalment de denúncia.

Però la **lluita noviolenta**, a més de tenir clar **un objectiu just i veritable**, necessita, com tota altra lluita, **5 peces clau**:

Estratègia: com aconseguirem el canvi que desitgem, l'objectiu que volem assolir.

Actituds: com suscitarem empatia i aconseguim que molta gent indiferent s'uneixi a la causa.

Campanyes: com articulem diferents accions en missatges clars que ajudin a avançar.

Accions: com concentrem l'energia en objectius assolibles que ens acostin al gran objectiu.

Tècniques: com entrenem les capacitats per dur a terme accions amb èxit.

I l'**estratègia de lluita noviolenta** disposa de 5 grans tipus de lluita per a diferents fases, que no sempre són consecutives, amb actuacions de:

Diàleg: cerquen parlar, negociar amb l'adversari sempre, abans, durant i després...

Denúncia: volen fer emergir el conflicte, mostrar els desequilibris, les injustícies...

No cooperació: cerquen retirar la col·laboració a l'adversari sense fer res il·legal...

Desobediència civil: deixen de sotmetre's a lleis o normes injustes assumint-ne els riscos.

Creació d'alternatives: mostren com seria la vida si s'acabés la injustícia que es denuncia.

Sovint, els moviments i les lluites socials concentren moltes energies en campanyes i accions de denúncia i molt poc en les altres quatre, que requereixen altres formes d'organització i d'entrenament, amb més o menys risc, dependent del context.

Aquí només recollim **algunes tècniques d'acció directa**, habituals en la fase de denúncia.

L'Escola Guillem Agulló continuarà fent formacions en lluita no violenta sobre aquestes 5 peces clau i aquests 5 tipus de lluita: sobre aquests 10 dits, de 2 mans que hem de practicar!

Ens veiem aviat!
Gràcies

Abans de fer una acció, ens podem plantejar algunes preguntes:

1. Què volem aconseguir? Distingir dos tipus d'objectius.

- Quin és l'objectiu general? Ex.: emergència climàtica, independència, dret habitatge
- Quin és l'objectiu concret de l'acció? Ex.: denunciar conflicte, evitar desnonament...

2. Què necessitem per aconseguir aquests objectius?

- Preparació, organització, entrenament... com en qualsevol disciplina o esport
- Estratègia, actituds, campanyes, accions, tècniques... com en qualsevol lluita

3. Quin seria un objectiu tàctic habitual del tipus d'accions com bloquejar un pas?

Normalment, serveix per guanyar temps per:

- Fer conèixer, dramatitzar el conflicte, atraure l'atenció (fer emergir un desequilibri amagat)
- Defensar un espai valuós o protegir-lo (un habitatge que volen desnonar, un paratge en perill)
- Generar simpaties, augmentar suports o aliats (les lluites avancen amb més gent favorable)
- Aconseguir efecte bumerang (que la repressió es torni contra qui l'exerceix)
- Generar costos a l'adversari que el facin canviar de posició (l'obliguin a negociar)

4. En la lluita no violenta, quines són les nostres armes?

Nosaltres som les nostres armes:

- El nostre cos, les nostres emocions, la confiança del grup, tenir cura de tothom...
- L'empatia i suport dels qui s'ho miren (en directe, a les xarxes, a casa...)
- Reduir riscos corporals no portant mòbils, ulleres, lentilles, cabells, arracades, pírcings, braçals...
- Preveure com assumir possibles riscos: corporals, emocional, familiars, legals, econòmics, reputació...

5. Com afinem les nostres armes?

Amb consciència i entrenament:

- De les emocions que sentim (por, ràbia, odi, dolor, alegria, èxtasi...)
- De les respostes que donem: davant d'un perill, què fem?: fugir, atacar, paralitzar-nos... o resistir
- Dels missatges que donem:
 - Verbal: parlar, en silenci, cantar... (no insultar)
 - No verbal: escrit (cartells, samarretes, hagstats..), codi vestit, mirar els ulls, somriure...

Per preparar una acció ens podem entrenar fent un joc de rols

Partim d'un objectiu concret: Ex. evitar el desallotjament d'un espai que es vol protegir durant 30'

Tothom hi ha de poder participar amb un rol o altre: pensar quins grups caldria crear i preparar amb rols complementaris... abans, durant i després de l'acció.

- Manifestants (el doble que policies) amb portaveu (aconseguir mantenir el bloqueig durant 30').
- Policies (meitat que manifestants) – partim del fet que no empraran porres, ni gasos, ni foam... -
- Logística (inspeccionar indret, preveure el temps, preparar rètols, samarretes, fulls a distribuir, etc.)
- Comunicació (missatges; foto, vídeo; premsa, xarxes, etc.)
- Negociació (amb policia, amb provocadors, amb públic, etc.)
- Jurídic (preveure riscos, donar assistència jurídica, etc.)
- Cures – Sanitari (prevenció – vestuari i complements perillosos; assistència psicofísica, etc.)
- Coordinació (que vetllen per la coherència dels diferents grups i de l'acció globalment)
- Observació (analitzen l'acció i els rols per, en acabar, fer avaluació amb tothom i veure com millorar)
- Provocadors – infiltrats (que volen desbaratar o desprestigiar l'acció, etc.)
- Seguretat (aïllar o denunciar provocadors, infiltrats, adversaris agressius, etc.)
- Públic (la resta) (cal saber com adreçar-s'hi per atraure complicitats a la causa)
- ...

Podem assajar i millorar les diferents tècniques

(vegeu detall a continuació)

1. **Plantar-se**, fer barrera, amb braços enlairats o entrelaçats i diverses files, blocant el pas.

***Negociació** amb policia quan arriba, i **comunicació** del sentit de l'acció al públic i a les xarxes.*

2. **Seguda** (sit in): asseure's en files, entre les cames de la persona posterior, entrelaçant braços i protegint-se els dits.

***Negociació** amb policia i **comunicació** al públic i xarxes.*

3. **Policia intenta "arrencar cebes"** manifestants asseguts (no contemplem que doni cops, ni gasos, ni foams)

***Quan algú és separat i portat a coll o arrossegat** per un o més policies, hi ha diverses opcions:*

4. **Fer-se el mort** (si no ens posem tensos, dificultem el trasllat).

5. A continuació, **fer l'espagueti** per sorpresa.

6. Si colpegen, **fer l'ou** (posició fetal).

7. Si colpegen més, **atac d'histèria**, només cridar (sense insultar).
i, si cal, fer **la pila del greix**, per protegir qui estan apallissant.

Tots els **altres grups entraran en acció** segons les circumstàncies

Tècniques d'acció directa no violenta per defensar drets i llibertats

(instruccions d'ús per entrenar-les)

Són un complement a una bona preparació i desenvolupament de l'acció, el seu ús de manera individual no és útil, i, en el cas d'aplicar-les, sempre ha de ser amb un entrenament previ i col·lectiu.

La barrera, el grup en fila o files, amb mans enlaire o amb braços enllaçats, mostra el límit a no franquejar i serveix per impedir el pas a determinats espais com carrers, entrades a edificis, etc. Davant d'un possible desallotjament o càrrega de la policia, consisteix a mantenir-se ben travat. Si la correlació no és favorable, es pot passar a la **seguda** (s'ha d'entrenar el pas ràpid d'una a l'altra).

La seguda serveix per bloquejar determinats espais com carrers, entrades a edificis, etc. Davant d'un possible desallotjament o càrrega de la policia, consisteix a seure a terra i intentar quedar-s'hi tot el temps previst. Per a una major eficàcia, les persones que participen poden agafar-se dels canells o dels braços i entrecreuar o no les cames. Es tracta de forçar que la policia hagi "d'arrencau cebes". Quan arrenquen algú, es pot **fer el "mort"**.

Fer el mort és una espectacular i exemplar tècnica de no cooperació per dificultar el desallotjament d'una acció; per exemple, quan t'arrenquen de la seguda. Consisteix a relaxar tot el cos -fer-se el mort- quan la policia et vol agafar i arrossegar-te o portar-te a coll. Generalment, s'utilitza aquesta tècnica quan hi ha públic o mitjans de comunicació, però, si les circumstàncies no es presten, pots estalviar-te-la. És molt demostrativa; tendeix a disminuir la violència de la policia, ens autoafirma i atreu la simpatia del públic. Per sorpresa, es pot passar a fer **l'espagueti**.

L'espagueti s'usa per deixar-te anar per sorpresa de la policia mentre et condueix "a coll" i així poder acudir en ajuda d'una altra persona, tornar al lloc que s'està bloquejant... Consisteix a girar-te quan et sostenen per peus i mans amb l'esquena cap a terra. Quan et gires ràpidament, caus a terra "de quatre potes", dificultes el "transport" o pots fugir. Aquesta tècnica juga amb el factor sorpresa, per la qual cosa, un cop la facin dos o tres participants, serà més difícil que la pugui fer la resta, ja que poden acudir-hi més policies, agafar-los entre 4 o poden estrènyer més fort els canells per emportar-se'ls. En cas que comenci una agressió, es pot **fer l'ou**.

L'ou serveix per protegir-se al màxim en una situació extrema d'agressió policial, sigui en la seguda o bé després de fer-se el mort o l'espagueti. Posa de manifest qui és qui exerceix la violència i la mostra davant eventuals testimonis que t'estan agredint. Serveix també per cridar l'atenció i reclamar ajuda i, de vegades, pot disminuir la violència de l'atacant. Consisteix a arraulir-te al màxim a terra doblegant-te sobre tu mateixa en posició fetal, protegint bé el clatell, els genitals i el ventre. S'ha de caure sempre sobre la part dreta del cos per protegir el fetge de manera que quedi a la part inferior. Les mans cobreixen el clatell, amb els punys tancats, mai entrellaçant els dits (per evitar trencaments de falanges per cops de porra) i amagant els polzes dins dels palmells de les mans perquè no els estirin o els trenquin. Els colzes han de protegir els costats i les temples.

L'atac d'histèria s'utilitza quan algú està patint agressions i l'agressor l'aïlla del grup. Com el seu nom indica, consisteix a fingir una crisi nerviosa, cridant, picant de peus, etc. sense insultar, i mirar, així, d'evitar o reduir l'agressió. És molt important, en la mesura del possible, que el grup "sàpiga que la utilitzaràs" per evitar que la resta de les participants s'espantin pensant que tens una crisi de veritat. Si cal, **fer la pila del greix**, amuntant-se a sobre del qui és apallissat per protegir-lo i obligar a distribuir els cops.

Publicacions per saber més sobre lluita no violenta

Manual per a campanyes no violentes.

Internacional de Resistents a la Guerra (CAT)

luitanoviolenca.cat/recurs/manual-campanyes-no-violentes

Manual de la no violència. Una guia per a l'acció pràctica. Nagler, Michael N. (CAT)

luitanoviolenca.cat/recurs/manual-de-la-no-violencia-una-guia-laccio-practica

Guia d'acció no violenta. CNJC (CAT)

luitanoviolenca.cat/recurs/guia-daccio-no-violenta

Manual de Acción Directa No violenta. Colectivo Utopia Contagiosa (CAS)

luitanoviolenca.cat/recurs/accion-directa-no-violenta

Acción directa No violenta. Como preparar y organizar campañas y acciones. MOC (CAS)

luitanoviolenca.cat/recurs/accion-directa-no-violenta-1

Cómo realizar una Acción Directa No violenta y no sucumbir en el intento (Guía teórico - práctica) (CAS)

luitanoviolenca.cat/recurs/guia-de-accion-directa-no-violenta-como-realizar-una-accion-directa-no-violenta-y-no-sucumbir

Recursos para un taller de Acción Directa No violenta. Recopilació pel Grupo Antimilitarista Tortuga. (CAS)

luitanoviolenca.cat/recurs/recursos-para-un-taller-de-accion-directa-no-violenta

198 Mètodes d'acció no violenta de Gene Sharp (CAT)

luitanoviolenca.cat/recurs/198-metodes-accio-no-violenta

Alliberem-nos de la violència i la passivitat. Guia d'estratègia i acció no violentes. Martí Olivella (CAT)

luitanoviolenca.cat/recurs/alliberem-nos-de-la-violencia-i-la-passivitat

Acción directa no violenta y desobediencia civil. Paco Cascón (CAS)

luitanoviolenca.cat/recurs/accion-directa-no-violenta-y-desobediencia-civil

Lucha no violenta. Los 50 puntos cruciales. Un enfoque estratégico con tácticas cotidianas. CANVAS (CAS)

luitanoviolenca.cat/recurs/lucha-no-violenta-los-50-puntos-cruciales-un-enfoque-es-trategico-con-tacticas-cotidianas

Manual para las formaciones en No violencia y Transformación Social. NOVACT (CAS)

luitanoviolenca.cat/recurs/manual-para-las-formaciones-en-no-violencia-y-transformacion-social-1

Manual de desobediència civil. Mark i Paul Engler. Selecció 32 pàgs. (CAT)

www.saldonar.com/documents/llobres/mdc_tripa_web-1-32.pdf

Carta a un policia armat. Lluís Ma Xirinacs

lluitanoviolenta.cat/recurs/carta-un-policia-armat

Decàlegs "La noviolència és la nostra força"

lluitanoviolenta.cat/recurs/decalegs-den-peu-de-pau-la-noviolencia-es-la-nostra-forca

lluitanoviolenta.cat

Vídeos i webs per saber més sobre lluita noviolenta

L'èxit de la resistència civil. Erica Chenoweth. TED

Subtitulat CAT

lluitanoviolenca.cat/recurs/lexit-de-la-resistencia-civil

El secret d'una resistència noviolenta eficaç. Jamila Raqib. TED

Subtitulat CAT

lluitanoviolenca.cat/recurs/el-secret-duna-eficac-resistencia-noviolenca

La noviolència segons Lluís Ma Xirinacs

lluitanoviolenca.cat/recurs/la-noviolenca-segons-xirinacs

Cómo construir un movimiento noviolento en menos de 45 minutos!

10 vídeos curts subtitulats CAS

lluitanoviolenca.cat/recursos?field_tipus_tid=29&field_idioma_tid=All&field_tematica_tid=All&field_edats_tid=All&title=C%C3%B3mo+construir+un+movemento+noviolento+en+menos+de+45+minutos%21&title_1=

Calendari de la lluita noviolenta. Everyday rebellion. S. Popovic

23 clips subtitulats CAT

lluitanoviolenca.cat/recursos?field_tipus_tid=29&field_idioma_tid=All&field_tematica_tid=All&field_edats_tid=All&title=Consell&title_1=popovic

Una força més poderosa

(a Índia, Xile, Sudàfrica, Polònia, EUA, Dinamarca)

Sèrie 6 capítols (CAS)

lluitanoviolenca.cat/recursos?field_tipus_tid=29&field_idioma_tid=All&field_tematica_tid=All&field_edats_tid=All&title=una+fuerza+m%C3%A1s+poderosa&title_1=

Col·lecció "Noviolència i lluita per la pau".

ICIP

www.icip.cat/ca/noviolenca-i-lluita-per-la-pau/

www.icip.cat/ca/eines-de-pau-seguretat-i-justicia/

Mètodes addicionals de protesta i persuasió noviolents. George Lakey. (ENG)

lluitanoviolenca.cat/recurs/metodos-adicionales-de-protesta-y-persuasion-noviolenca

lluitanoviolenca.cat

 ÒMNIUM | **60**
ANYS | **de lluita**
i compromís |